

Fremsat den 7. november 2013 af miljøministeren (Ida Auken)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love

(Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage samt obligatorisk videresendelse af klage over lokalplan til Natur- og Miljøklagenævnet m.v.)

Miljøministeriet

§ 1

I lov om Natur- og Miljøklagenævnet, jf. lovbekendtgørelse nr. 736 af 14. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. Overskriften til kapitel 6 a affattes således:

»Kapitel 6 a

Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage m.v.«

2. Efter § 18 a indsættes i *kapitel 6 a*:

»§ 18 b. Indgivelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til nævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Nævnet afviser en klage, der ikke indgives ved digital selvbetjening, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Nævnet kan undlade at afvise en klage, som ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at klager ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening.

Stk. 3. En klage kan ikke afvises, hvis en afvisning vil være i strid med internationale og EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser.

Stk. 4. Nævnet kan undlade at afvise en klage, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for nævnet ved at behandle klagen.«

§ 2

I lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, jf. lovbekendtgørel-

se nr. 932 af 24. september 2009, som ændret bl.a. ved § 22 i lov nr. 484 af 11. maj 2010, § 2 i lov nr. 580 af 18. juni 2012 og senest ved lov nr. 514 af 27. maj 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 56, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 56 indsættes som *stk. 5* og *6*:

»*Stk. 5.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

§ 3

I lov om skove, jf. lovbekendtgørelse nr. 678 af 14. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 63, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendel-

se af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 63 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»Stk. 5. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

Stk. 5-8 bliver herefter stk. 7-10.

§ 4

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010, som ændret bl.a. ved § 4 i lov nr. 580 af 18. juni 2012 og senest ved § 6 i lov nr. 622 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 94, stk. 1, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 94 indsættes som stk. 4 og 5:

»Stk. 4. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 1, 4. og 5. pkt., samt stk. 2, ikke anvendelse.«

§ 5

I lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 587 af 27. maj 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 60, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende

kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 60, stk. 2, 2. pkt., der bliver til 4. pkt., indsættes efter »Natur- og Miljøklagenævnet«: », jf. dog stk. 5«.

3. I § 60 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»Stk. 5. Ved klage over afgørelse om endelig vedtagelse af en lokalplan efter § 27, stk. 1, hvor kommunalbestyrelsen vil igangsætte proceduren efter §§ 24-27 med henblik på vedtagelse af en ny lokalplan, skal kommunalbestyrelsen snarest videresende klagen vedlagt afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 5. pkt., samt stk. 3 og 4, ikke anvendelse. Kommunalbestyrelsen underretter Natur- og Miljøklagenævnet om vedtagelse af den nye lokalplan.

Stk. 6. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 7. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 8-10.

§ 6

I lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009, som ændret senest ved § 6 i lov nr. 580 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

1. § 77, stk. 1, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 77 indsættes som stk. 4 og 5:

»Stk. 4. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 1, 4. og 5. pkt., samt stk. 2, ikke anvendelse.«

§ 7

I lov om forurennet jord, jf. lovbekendtgørelse nr. 1427 af 4. december 2009, som ændret bl.a. ved § 7 i lov nr. 580 af 18. juni 2012 og senest ved lov nr. 490 af 21. maj 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 2, *stk. 1*, affattes således:

»Loven omfatter jord, der på grund af menneskelig påvirkning kan have skadelig virkning på natur, miljø og menneskers sundhed. Kapitel 4 b omfatter endvidere grundvandsforureninger, der ikke kan henføres til en jordforurening. Kapitel 3 omfatter ligeledes grundvandsforureninger, der ikke kan henføres til en jordforurening, hvis forureningen er omfattet af kapitel 4 b.«

2. § 77, *stk. 3, 1. pkt.*, ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

3. I § 77 indsættes som *stk. 6 og 7*:

»*Stk. 6.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 7. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 3, 4. og 5. pkt., samt stk. 4, ikke anvendelse.«

§ 8

I lov om miljø- og genteknologi, jf. lovbekendtgørelse nr. 869 af 26. juni 2010, som ændret ved § 20 i lov nr. 484 af 11. maj 2010, § 6 i lov nr. 1273 af 21. december 2011 og § 9 i lov nr. 580 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

1. § 32, *stk. 1, 1. pkt.*, ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 32 indsættes som *stk. 4 og 5*:

»*Stk. 4.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet

ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 1, 4. og 5. pkt., samt stk. 2, ikke anvendelse.«

§ 9

I miljøskadeloven, jf. lov nr. 466 af 17. juni 2008, som ændret senest ved § 10 i lov nr. 580 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

1. § 52, *stk. 1, 1. pkt.*, ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til miljøministeren ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for miljøministeren.«

2. I § 52 indsættes som *stk. 4 og 5*:

»*Stk. 4.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal miljøministeren snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 1, 4. og 5. pkt., samt stk. 2, ikke anvendelse.«

§ 10

I lov om miljøvurdering af planer og programmer, jf. lovbekendtgørelse nr. 939 af 3. juli 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 16, *stk. 5, 1. pkt.*, ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 16 indsættes som *stk. 7 og 8*:

»*Stk. 7.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 8. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 5, 4. og 5. pkt., samt stk. 6, ikke anvendelse.«

§ 11

I lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1199 af 30. september 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 75, stk. 3, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 75 indsættes som *stk. 6 og 7*:

»*Stk. 6.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 7. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 3, 4. og 5. pkt., samt stk. 4, ikke anvendelse.«

§ 12

I lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 657 af 27. maj 2013 foretages følgende ændringer:

1. § 16, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 16 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»*Stk. 5.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 7 og 8.

3. § 26 b, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

4. I § 26 b indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»*Stk. 5.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

Stk. 5-8 bliver herefter stk. 7-10.

§ 13

I lov om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søer, jf. lovbekendtgørelse nr. 950 af 3. juli 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 17, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 17 indsættes som *stk. 4 og 5*:

»*Stk. 4.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

§ 14

I lov om jagt og vildtforvaltning, jf. lovbekendtgørelse nr. 735 af 14. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 53 j, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

se af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 53 j, indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

»Stk. 4. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

§ 15

I lov om beskyttelse af havmiljøet, jf. lovbekendtgørelse nr. 963 af 3. juli 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 51, stk. 6, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 51 indsættes som stk. 9 og 10:

»Stk. 9. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 10. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 6, 4. og 5. pkt., samt stk. 7, ikke anvendelse.«

§ 16

I lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 30. september 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 82, stk. 1, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digi-

tal selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 82 indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

»Stk. 4. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 1, 4. og 5. pkt., samt stk. 2, ikke anvendelse.«

Stk. 4-8 bliver herefter stk. 6-10.

3. I § 82, stk. 7 og 8, der bliver stk. 9 og 10, ændres »stk. 5 og 6« til: »stk. 7 og 8«.

§ 17

I lov om nationalparker, jf. lovbekendtgørelse nr. 946 af 3. juli 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 31, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 31 indsættes som stk. 4 og 5:

»Stk. 4. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

§ 18

I lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken, jf. lovbekendtgørelse nr. 940 af 3. juli 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 44, stk. 9, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digi-

tal selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 44 indsættes efter stk. 11 som nye stykker:

»Stk. 12. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 13. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 9, 4. og 5. pkt., samt stk. 10, ikke anvendelse.«

Stk. 12 bliver herefter til stk. 14.

§ 19

I lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 43 indsættes som *stk. 6*:

»Stk. 6. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at indgivelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet over fredningsnævnets afgørelser efter § 37, stk. 4, § 37 a, stk. 3, og § 40 skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening.«

2. § 87, *stk. 2, 1. pkt.*, ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

3. I § 87 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»Stk. 5. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

Stk. 5-8 bliver herefter stk. 7-10.

4. I § 87, *stk. 8*, der bliver stk. 10, ændres »stk. 7« til: »stk. 9«.

§ 20

I lov om kolonihaver, jf. lovbekendtgørelse nr. 790 af 21. juni 2007, som ændret ved § 26 i lov nr. 1336 af 19.

december 2008, § 9 i lov nr. 484 af 11. maj 2010, § 21 i lov nr. 580 af 18. juni 2012 og lov nr. 645 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 11, *stk. 2, 1. pkt.*, ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 11 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»Stk. 5. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 7 og 8.

§ 21

I lov om sommerhuse og camping m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 949 af 3. juli 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 10 e, *stk. 4, 1. pkt.*, ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 10 e indsættes efter stk. 6 som nye stykker:

»Stk. 7. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 8. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 4, 4. og 5. pkt., samt stk. 5, ikke anvendelse.«

Stk. 7 bliver herefter stk. 9.

§ 22

I lov nr. 522 af 26. maj 2010 om havstrategi, som ændret ved § 24 i lov nr. 580 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

1. § 21, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 21 indsættes som *stk. 4* og *5*:

»*Stk. 4.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

§ 23

I lov om aktindsigt i miljøoplysninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 660 af 14. juni 2006, som ændret ved § 8 i lov nr. 571 af 9. juni 2006, § 17 i lov nr. 484 af 11. maj 2010, § 25 i lov nr. 580 af 18. juni 2012 og § 14 i lov nr. 639 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 4 b, 1. pkt., udgår »den myndighed«, i 2. pkt. ændres »Myndigheden, organet« til: »Organet« samt i 3. pkt. ændres »myndigheden med myndighedens« til: »organet eller forsyningsvirksomheden med organets eller forsyningsvirksomhedens«.

2. I § 4 b indsættes som *stk. 2-5*:

»*Stk. 2.* Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.

Stk. 3. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 4. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 3 ikke anvendelse.«

§ 24

I lov nr. 490 af 21. maj 2013 om ændring af lov om forurennet jord (Offentlig indsats over for jordforurening, der kan have skadelig virkning på vand eller natur, og nedlæggelse af Depotrådet m.v.), foretages følgende ændring:

1. § 1, nr. 3, ophæves.

Kulturministeriet

§ 25

I museumsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1505 af 14. december 2006, som ændret ved § 1 i lov nr. 1517 af 27. december 2009, § 25 i lov nr. 484 af 11. maj 2010, § 26 i lov nr. 1531 af 21. december 2010, § 26 i lov nr. 580 af 18. juni 2012 og lov nr. 1391 af 23. december 2012 foretages følgende ændringer:

1. § 29 v, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 29 v indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»*Stk. 5.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 7-9.

*Klima-, Energi- og Bygningsministeriet***§ 26**

I lov om miljøvenligt design af energirelaterede produkter, jf. lovbekendtgørelse nr. 1068 af 15. september 2010, som ændret ved § 29 i lov nr. 455 af 18. maj 2011 og § 27 i lov nr. 580 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

1. § 14, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 14 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»Stk. 5. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og

Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 7-9.

§ 27

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. februar 2014, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af §§ 1-6, § 7, nr. 2 og 3, §§ 8-23 samt §§ 25 og 26.

Stk. 3. Loven finder ikke anvendelse for klager over afgørelser, der træffes, før loven træder i kraft. For sådanne klager finder de hidtidige regler anvendelse.

§ 28

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men § 1, § 9 og § 15 kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Med lovforslaget bliver det obligatorisk for klager at anvende digital selvbetjening ved indgivelse af klage over en afgørelse truffet af en myndighed til Natur- og Miljøklagenævnet og ved efterfølgende kommunikation med nævnet om klagesagen. Det forudsætter derfor, at Natur- og Miljøklagenævnet stiller en sikker digital selvbetjening til rådighed til brug for indgivelse af klage til nævnet. Det foreslås samtidigt, at det fremgår direkte af lov om Natur- og Miljøklagenævnet, at hvor særlige forhold gør sig gældende, eller hvor en afvisning vil være i strid med internationale eller EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser, skal klager i det enkelte tilfælde kunne indgive klage på anden vis end ved digital selvbetjening. Videre foreslås det, at der gives mulighed for, at Natur- og Miljøklagenævnet kan acceptere en indgivelse af klage uden anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, hvis nævnet har klare økonomiske fordele herved. I sådanne tilfælde vil den myndighed, der har truffet den påklagede afgørelse, skulle indføre klagen i den digitale selvbetjening i forbindelse med videresendelse af klagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der arbejdes på at færdigudvikle den tekniske løsning for den digitale selvbetjening, og arbejdet forventes afsluttet inden udgangen af 2013. For at sikre, at den tekniske løsning for den digitale selvbetjening er fuldt udviklet, inden det bliver obligatorisk at anvende digital selvbetjening ved indgivelse af klage til Natur- og Miljøklagenævnet, foreslås det, at miljøministeren bestemmer ikrafttrædelsestidspunktet for denne del af loven, hvilket forventes at være den 1. maj 2014.

På planområdet foreslås det desuden, at kommunalbestyrelsen forpligtes til også at videresende klage over afgørelse om endelig vedtagelse af lokalplaner til Natur- og Miljøklagenævnet i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen vælger at vedtage en ny lokalplan som følge af klagen.

2. Lovforslagets baggrund

Lovforslaget indeholder bl.a. ændringer i lov om Natur- og Miljøklagenævnet og i klagereglerne i love, hvor myndigheder træffer afgørelser, der kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, for så vidt angår obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage til nævnet. Formålet med lovforslaget er primært at medvirke til en samlet digital understøttelse af klagesagsforløbet fra klager via myndigheden til Natur- og Miljøklagenævnet. Det er hensigten med forslaget om obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage til Natur- og Miljøklagenævnet at sikre hurtigere og mere brugervenlig kommunikation mellem de involverede parter i en klagesag, hurtig, fleksibel og effektiv service fra myndigheden og nævnet samt en optimering af arbejdsgange og processer hos myndigheden og nævnet. Ved at gøre indgivelse af klager til Natur- og Miljøklagenævnet obliga-

torisk digital kan manuelle rutiner og papirhåndtering fjernes, så der frigives tid og ressourcer hos både myndigheden og nævnet. Klager opnår samtidig en serviceforbedring ved anvendelse af brugervenlige digitale løsninger.

Lovforslaget er en del af udmøntningen af en anbefaling fremsat af det eksterne ekspertudvalg vedrørende klagesystemet på natur- og miljøområdet¹⁾ om en digital klageportal og interaktive vejledninger, der kræver lovændringer. Hovedparten af ekspertudvalgets øvrige anbefalinger, som krævede lovændringer, er blevet implementeret ved lov nr. 580 af 18. juni 2012 om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet m.v.). Ved lovændringen fik miljøministeren mulighed for at fastsætte regler om, at førstestansernes videresendelse af klager til Natur- og Miljøklagenævnet skal foregå via digital selvbetjening, jf. § 18 a i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Der henvises i øvrigt til denne lov.

Lovforslaget er samtidig også et led i realiseringen af regeringens målsætning om, at al kommunikation mellem borgere, virksomheder og det offentlige skal foregå digitalt inden udgangen af 2015, hvilket fremgår af regeringsgrundlaget »Et Danmark, der står sammen« (oktober 2011). Dette indebærer, at papirblanketter og brevpost udfases frem mod 2015. Samtidig er lovforslaget også en del af udmøntningen af Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015 fra august 2011, »Den digitale vej til fremtidens velfærd«. Digitaliseringsstrategien er udarbejdet i samarbejde mellem den daværende VK-regering, KL og Danske Regioner. Regeringen har tilsluttet sig den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi som grundlag for det videre arbejde med digitalisering.

Lovforslaget har således nær sammenhæng med lov nr. 558 af 18. juni 2012²⁾ - Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategis første bølge - og lov nr. 622 af 12. juni 2013³⁾ - Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategis anden bølge. Dette lovforslag er en del af anden bølge. Der henvises til forarbejderne til de to love for generelle bemærkninger angående den gradvise indførelse af obligatorisk digital selvbetjening, danskernes it-parathed, information om de digitale muligheder m.v.

På dele af Miljøministeriets område er der med lov nr. 1273 af 21. december 2011 om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om planlægning og forskellige andre love om bl.a. digital annoncering og obligatorisk digital kommunikation allerede taget skridt til at indføre obligatorisk digital kommunikation. Det er Miljøministeriets hensigt at arbejde videre med principper for digitaliseringsklar lovgivning for at sikre, at ny lovgivning fremadrettet fuldt ud udnytter muligheder ved digitalisering, herunder f.eks. datagenbrug, straks-afgørelser, digital selvbetjening m.v. Erfaringerne fra Miljøministeriets bidrag til bølge 2 vil blive nyttiggjort i forbindelse med udvikling og implementering af kommende løsninger angående obligatorisk digital selvbetjening.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Krav om obligatorisk anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning ved indgivelse af klage til Natur- og Miljøklagenævnet

3.1.1. Gældende ret

En klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftligt ved anvendelse af f.eks. almindelig post eller e-mail. Hvorvidt en klage skal indgives direkte til Natur- og Miljøklagenævnet eller til myndigheden, der har truffet afgørelsen, følger af reglerne i særlovgivningen. I det omfang, en myndighed eller Natur- og Miljøklagenævnet modtager en klage, som ikke indgives skriftligt, følger det af forvaltningslovens § 7, stk. 1, at klager skal vejledes om formkravet for indgivelse af klage. Ved indgivelse af klage til Natur- og Miljøklagenævnet kan en klager overdrage partsrepræsentationskompetence til f.eks. en advokat, revisor eller andre. Der henvises i øvrigt til forvaltningsloven og Justitsministeriets vejledning om denne.

3.1.2. Lovforslaget

Det foreslås, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet som udgangspunkt ikke længere kan indgives på papir eller pr. e-mail, men alene kan foregå digitalt ved brug af den digitale selvbetjening, som nævnet stiller til rådighed. Det vil dermed blive obligatorisk at anvende den digitale selvbetjening ved klage til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelser truffet af myndigheder. Der er ikke ved det foreslåede formkrav om anvendelse af digital selvbetjening lagt op til at ændre grundlæggende forvaltningsretlige regler eller principper eller klagereglerne i love med klageadgang til Natur- og Miljøklagenævnet i øvrigt. Den digitale selvbetjening vil give mulighed for, at klager kan overdrage partsrepræsentationskompetence til f.eks. en advokat, revisor eller andre.

Såfremt en myndighed modtager en klage, der ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, vil myndigheden skulle vejlede klager om at anvende digitale selvbetjening i stedet. Det forudsættes således, at myndigheden i et vist omfang er klager behjælpelige med vejledning i forhold til helt grundlæggende spørgsmål som f.eks. vejledning om, at der består en pligt til at bruge den digitale selvbetjening, angivelse af web-adressen til den digitale selvbetjening, kontaktoplysninger til Natur- og Miljøklagenavnets supportfunktion og lignende.

Natur- og Miljøklagenævnet vil stille en supportfunktion til rådighed for brugere af digitale selvbetjening. Supportfunktionen vil bestå i en mulighed for henvendelse pr. telefon eller mail i et nærmere bestemt tidsrum, hvor klager og myndigheden vil kunne få vejledning til forståelsesmæssige problemer med at håndtere den digitale selvbetjenings funktioner. Supportfunktionen begrænser sig til vejledning omkring håndtering/teknik i forhold til den digitale selvbetjening. Supportfunktionen kan således ikke f.eks. være klager behjælpelige i tilfælde af problemer med borgerens egen hardware eller software eller problemer med login på borger.dk, virk.dk eller NemLog-in. Supportfunktionen kan

heller ikke vejlede omkring det indholdsmæssige i en klage. Supportfunktionens kontaktoplysninger vil være at finde på Natur- og Miljøklagenavnets hjemmeside www.nmkn.dk.

I det omfang, en klage ikke indgives ved anvendelse af digitale selvbetjening, foreslås det, at Natur- og Miljøklagenævnet kan afvise klagen. Den myndighed, der har modtaget en sådan klage, skal snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet med henblik på nævnets stillingtagen her til. Det lægges til grund, at en afvisning af at tage en sag under realitetsbehandling på grund af manglende anvendelse af digitale selvbetjening ved indgivelse af klage er en afgørelse, som indebærer den sagsbehandling, der følger de almindelige forvaltningsretlige regler og principper om eksempelvis partshøring og begrundelse.

Natur- og Miljøklagenavnets afgørelse om afvisning af en klage på grund af manglende anvendelse af digital selvbetjening kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, medmindre det følger af den lovgivning, som den påklagede afgørelse er truffet i medfør af, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Det foreslås, at hvis Natur- og Miljøklagenævnet træffer afgørelse om at behandle en klage, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, skal den myndigheden, der har truffet afgørelsen, indfører klagen i den digitale selvbetjening i forbindelse med videresendelse af klagen til nævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet kan behandle en klage, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, hvor særlige forhold gør sig gældende, eller det vil være i strid med internationale eller EU-retlige forpligtigelser at afvise en klage. Endvidere foreslås det, at der gives mulighed for, at Natur- og Miljøklagenævnet kan acceptere en ikke-digital indgivelse af klage, hvis nævnet har klare økonomiske fordele herved.

Det følger af forvaltningslovens bestemmelser om klagevejledning, at myndigheder skal give korrekt og fyldestgørende klagevejledning. Myndighederne vil derfor skulle indrette deres klagevejledninger i overensstemmelse med lovforslagets bestemmelser.

I praksis er der som nævnt tale om, at Natur- og Miljøklagenævnet stiller en digital selvbetjening til rådighed for klager og myndigheder, som skal anvendes ved indgivelse af klage til Natur- og Miljøklagenævnet og den efterfølgende sagsbehandling af klagerne. Klager får adgang til den digitale selvbetjening via borger.dk for borgere eller virk.dk for virksomheder, foreninger, myndigheder og tilsvarende. Klager logger på via NemLogin (NemID og NemID medarbejdersignatur).

Det er Digitaliseringsstyrelsen, der er ansvarlig myndighed for borger.dk og NemID, og Erhvervsstyrelsen, der er ansvarlig myndighed for virk.dk.

Klagen vil herefter kunne indtastes direkte i den digitale selvbetjeningsløsning, som er indrettet således, at klager samtidig med indtastningen af klagen bliver præsenteret for udførlig interaktiv vejledning i indgivelsen af klagen, så de nødvendige informationer til brug for sagens behandling

indtastes. Yderligere skal klager indtaste betalingsoplysninger samtidig med indtastningen af klage, der pålægges et klagegebyr. For foreninger vil der være mulighed for at betale et evt. klagegebyr via online faktura. Den digitale selvbetjening sikrer herefter, at klagegebyret trækkes fra klagers konto. Det betyder, at en klagesag ikke længere står stille i Natur- og Miljøklagenævnet, mens klagegebyret opkræves og betales via et traditionelt girokort. Dette forventes at ville afkorte sagsbehandlingstiden i Natur- og Miljøklagenævnet med ca. to uger.

Videre foreslås det, at hvis klager har behov for at kommunikere yderligere med Natur- og Miljøklagenævnet omkring klagesagen, skal det ske via den digitale selvbetjening. Det kan f.eks. være i forbindelse med partshøring eller indgivelse af supplerende oplysninger.

Efter indgivelsen af klagen i den digitale selvbetjening vil den myndighed, der har truffet afgørelsen, som påklages, digitalt modtage oplysning om, at der er indgivet en klage. Myndigheden skal herefter tilgå den digitale selvbetjening via enten virk.dk eller alternativt Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside via Danmarks Miljøportal for at kunne behandle klagen. Behandling og videresendelse af klagen til Natur- og Miljøklagenævnet ved anvendelse af den digitale selvbetjening skal ske under efterlevelse af kravene i klage reglerne i love med klageadgang til Natur- og Miljøklagenævnet.

Den digitale selvbetjening vil løbende blive videreudviklet, og hvis der udvikles løsninger, der vurderes at være mere hensigtsmæssige f.eks. i forhold til betaling af klagegebyr, vil disse blive implementeret i den digitale selvbetjeningsløsning.

Den samlede digitale understøttelse af klagesagsforløbet fra klager via myndigheden til Natur- og Miljøklagenævnet vil betyde, at andre kommunikationsformer mellem klager, myndigheden og nævnet må forventes udfaset.

Det bemærkes, at lovforslaget ikke fastsætter regler om undtagelser fra lov nr. 528 af 11. juni 2012 om Offentlig Digital Post angående Natur- og Miljøklagenævnets kommunikation med myndigheder og klager, hvilket betyder, at Natur- og Miljøklagenævnet har ret til at afsende kommunikation i Offentlig Digital Post til fysiske personer og juridiske enheder, der er tilsluttet Offentlig Digital Post, når loven træder i kraft.

Ved udviklingen af selvbetjeningsløsningen er der blevet lagt vægt på brugervenlighed, og det vil også være et vigtigt hensyn ved senere videreudvikling af selvbetjeningsløsningen, da langt de fleste borgere typisk kun vil have behov for at indgive en klage til Natur- og Miljøklagenævnet én enkelt gang.

3.2. Obligatorisk videresendelse af klage over afgørelser om endelig vedtagelse af lokalplaner til Natur- og Miljøklagenævnet

3.2.1. Gældende ret

Klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. For så vidt

angår klage til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelse om endelig vedtagelse af lokalplaner, skal disse indgives til den kommunalbestyrelse, der har truffet afgørelsen. Kommunalbestyrelsen skal herefter, hvis den vil fastholde sin afgørelse, snarest og som udgangspunkt ikke senere efter 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Det er således alene, hvis kommunalbestyrelsen ikke ønsker at vedtage en ny lokalplan som følge af klagen, at klagen skal videresendes til Natur- og Miljøklagenævnet.

Når en kommune har truffet afgørelse om endelig vedtagelse af en lokalplan, vil afgørelsen som udgangspunkt alene kunne ophæves ved afgørelse om vedtagelse af en ny lokalplan, eller hvis Natur- og Miljøklagenævnet træffer afgørelse om lokalplanens ugyldighed og ophæver planen. Såfremt en kommunalbestyrelse ved modtagelsen af en klage over en afgørelse om endelig vedtagelse af en lokalplan vælger at genoptage sagen, vil kommunalbestyrelsen skulle udarbejde en ny lokalplan. Udarbejdelse og vedtagelse af en ny lokalplan skal følge planlovens almindelige procedureregler herfor.

3.2.2 Lovforslaget

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen også forpligtes til at videresende klage over afgørelse om endelig vedtagelse af lokalplaner til Natur- og Miljøklagenævnet i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen vælger at vedtage en ny lokalplan som følge af klagen.

Denne foreslåede ordning skyldes hensynet til, at Natur- og Miljøklagenævnet umiddelbart skal have mulighed for at tillægge klage over afgørelse om vedtagelse af en lokalplan opsættende virkning, jf. den gældende bestemmelse i planlovens § 60, stk. 5, uanset om kommunalbestyrelsen har valgt at udarbejde og vedtage en ny lokalplan som følge af klagen. Det forventes, at bestemmelsen vil få betydning i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen har valgt at udarbejde en ny lokalplan, men proceduren for vedtagelse af den nye lokalplan af forskellige årsager trækker ud. Bestemmelsen sikrer, at bygherre ikke kan realisere den eksisterende lokalplan i den mellemliggende periode.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes ikke at have økonomiske konsekvenser for kommuner, stat og regioner, da klageportalen allerede er under udvikling, så den ikke kræver omkostninger til ekstra nye investeringer i IT.

Lovforslaget forventes at have positive administrative konsekvenser for kommuner og regioner.

De administrative konsekvenser forventes at være en lettelse af opgaver i kommunerne. Lettelsen vurderes til at svare til 1,2 – 1,4 mio. kr. årligt, der følger takten for implementering og anvendelse af digital selvbetjening. Det endelige besparelsespotentiale skal forhandles med KL.

Besparelsen for regionerne vurderes at være under 0,1 mio. kr. årligt.

Overgangen til obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage til Natur- og Miljøklagenævnet er direkte medvirkende til, at sagsgange og processer i de offentlige myndigheder forenkles og effektiviseres, hvorved der frigøres ressourcer til selve sagsbehandlingen i førsteinstanser og Natur- og Miljøklagenævnet. Det forventes, at der kan realiseres en besparelse i form af en reduktion af sagsbehandlingstiden på ca. to uger i Natur- og Miljøklagenævnet.

Lovforslaget forventes ikke at have administrative konsekvenser for staten.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget forventes ikke at have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Lovforslaget vurderes at have begrænsede positive administrative konsekvenser for erhvervslivet, da det vil blive lettere at klage til Natur- og Miljøklagenævnet, når klagen skal indgives ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig vil klager skulle vente i kortere tid på Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse, da det forventes, at sagsbehandlingstiden i Natur- og Miljøklagenævnet reduceres bl.a. på grund af elektronisk betaling af klagegebyret og standardisering af oplysninger til klagesager. Lovforslaget indebærer dog en begrænsning i virksomheders mulighed for at vælge, hvordan de vil efterkomme kravet om skriftlighed (f.eks. e-mail eller brev) ved klage til Natur- og Miljøklagenævnet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget forventes at have begrænsede administrative konsekvenser for borgerne.

Lovforslaget indebærer en begrænsning i borgernes mulighed for at vælge, hvordan de vil efterkomme kravet om skriftlighed (f.eks. e-mail eller brev) ved klage til Natur- og Miljøklagenævnet. En stor del af borgerne anvender dog allerede i dag digital selvbetjening i andre sammenhænge, og for disse borgere vil det blive lettere at klage til Natur- og Miljøklagenævnet, når klagen skal indgives ved anvendelse af digital selvbetjening. De borgere, der ikke jævnligt anvender it, vil kunne få hjælp, og i særlige tilfælde vil Natur- og Miljøklagenævnet kunne dispensere fra kravet om anvendelse af den digitale selvbetjening.

Samtidig vil klager skulle vente i kortere tid på Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse, da det forventes, at sagsbehandlingstiden i Natur- og Miljøklagenævnet reduceres bl.a. på grund af elektronisk betaling af klagegebyret og standardisering af oplysninger til klagesager.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes at have en vis positiv indflydelse på miljøet i form af en begrænset reduktion i det offentlige anvendelse af papir.

8. Forholdet til EU-retten

Såvel Århus-konventionen som de EU-direktiver, der gennemfører konventionen på EU-niveau og enkelte andre di-

rektiver, indeholder regler om adgang til klage på miljøområdet. Det drejer sig om miljøoplysningsdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/35/EF af 26. maj 2003 om mulighed for offentlig deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF (VVM-direktivet) og 96/61/EF (IPPC-direktivet) for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse, Europaparlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (IE-direktivet), Europaparlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet).

Det følger blandt andet af disse regler, at klageberettigede skal have adgang til at få efterprøvet visse afgørelser, handlinger eller undladelser på miljøområdet enten ved domstolene eller ved et uafhængigt organ. Endvidere skal der stilles tilstrækkelige og effektive retsmidler til rådighed, der skal være rimelige, retfærdige, betimelige og ikke uoverkommelige.

I Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (servicedirektivet) er der tillige regler om, at afgørelser om tilladelser, der meddeles til tjenesteydere, skal kunne prøves ved domstolene eller andre klageinstanser.

Reglerne stiller ikke krav om, hvordan en klage skal indgives, men den digitale ramme for prøvelsen må ikke udgøre en barriere for adgangen til klage eller hindre, at systemet er effektivt.

Når der etableres en ordning, hvorefter der stilles krav om indgivelse af klage til Natur- og Miljøklagenævnet ved anvendelse af en digital selvbetjeningsløsning, må det derfor sikres, at klageadgangen til Natur- og Miljøklagenævnet reelt ikke afskæres eller begrænses i et omfang, der strider mod kravet om rimelige og effektive retsmidler. Den foreslåede bestemmelse om, at Natur- og Miljøklagenævnet kan undlade at afvise en klage, hvis afvisningen vil være i strid med internationale og EU-retlige forpligtelser, sikrer dette.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Udkast til lovforslag har været i høring hos følgende:

3F – Fagligt Fælles Forbund, 92-gruppen, Advokatrådet/Advokatsamfundet, Affald Danmark, Akademirådet, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Anvendt Kommunal Forskning, Antenne-, satellit- og kabel-tv-branchens Fællesorganisation (ASK), Akademikernes Centralorganisation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arkitektforbundet, Arkitektforeningen, Arkitektskolen i Århus, Asfaltindustrien, ATV – Akademiet for de Tekniske Videnskaber, BatteriForeningen, Bekæmpelsesmiddelrådets medlemmer, Benzinforhandlerens Fælles Repræsentation, Bilfærgernes Rederiforening, Biologiforbundet, BL – Danmarks almene

Boliger, Branchearbejdsmiljørådet Jord til Bord, Branchen Forbruger-Elektronik (BFE), Brancheforeningen for Biogas, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Brancheforeningen for kommunal skadedyrsbekæmpelse, Brancheforeningen for skadedyrsfirmaer, Brancheforeningen SPT, Bryggeriforeningen, Bygherreforeningen, By & Havn, Byggeskadefonden, Byggesocietetet, Bygningskultur Danmark, Bæredygtigt Landbrug, Campingrådet, Canal Digital Danmark A/S, Center for fiskeri, Centralforeningen af Autoreparatører i Danmark (CAD), Centralorganisationen af industriansatte i Danmark (CO-industri), Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), COOP Danmark, COWI A/S, DAKOFA (Dansk Kompetencecenter for Affald), Danish Operators, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Arbejdsgiverforening, Danmarks Cykel Union, Danmarks Farve- og Limindustri, Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Fiskeriundersøgelser, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Jordbrugsforskning, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Lokal-Tv Forening, Danmarks Motor Union, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Statistik, Danmarks Tekniske Universitet, Danmarks Vindmølleforening, Danmarks Vækstråd, Dansk Affaldsforening, Dansk Akvakultur, Dansk Amatørfiskerforening, Dansk Arkitektur Center, Dansk Autogenbrug, Dansk Automobil Sports Union (DASU), Dansk Blindesamfund, Danske Boligadvokater, Dansk Botanisk Forening, Dansk Byggeri, Dansk Bygningsinspektørforening, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Camping Union, Dansk Cyklistforbund, Dansk Detail, Dansk Design Center, Dansk Ejendomsæglerforening, Dansk Energi, Dansk Energi Branche-forening, Dansk Entomologisk Forening, Dansk Erhverv, Dansk ErhvervsFremme, Dansk Firmaidræt, Dansk Fjernvarme, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Fåreavl, Dansk Galvanisør Union, Dansk Gartneri, Dansk Industri, Dansk Jagt- & Skovbrugsmuseum, Dansk Journalistforbund, Dansk Juletræsdyrkerforening, Dansk Kano og Kajak Forbund, Dansk Landbrugsrådgivning (DLBR), Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Landskabsarkitektforening, Dansk Magisterforening, Dansk Metal, Dansk Miljøteknologi, Dansk Mode og Textil, Dansk Navigatørforening, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Pattedyrforening, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Planteværn, Dansk Producentansvarssystem (DPA-system), Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Rideforbund, Dansk Sejlunion, Dansk Skovforening, Dansk Skytte Union, Dansk Solvarme Forening, Dansk Sportsdykker Forbund, Dansk Standard, Dansk Supermarked I/S, Dansk Textil og Beklædning, Dansk Transport og Logistik, Dansk Træforening, Dansk Træinformation, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Dansk Vandrelaug, Danske Advokater, Danske Anlægsgartnere, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Biologer, FaDB, Danske Dagblades Forening, Danske Designere, Danske Døves Landsforbund, Danske Falkejagtklub, Danske Falkonerer, Danske Fjernvarmeværkers forening, Danske Handicaporganisationer, Danske Havne, Danske Kloakmestre, Danske Landskabsarkitekter, Danske Maritime, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Danske Medier, Danske Mediers Forum, Danske Muse-

er, Danske Møbelhandlere, Danske Overfladebehandlere, Danske Regioner, Danske Revisorer, Danske Råstoffer, Danske Specialmedier, Danske Speditører, Danske Svineproducenter, Danske Træindustrier, Danske Udlejere, Danske Vandløb, Datatilsynet, DELTA, De Danske Skytteforeninger, De Samvirkende Købmænd, De Danske Skovdyrkerforeninger, Den Danske Dyrlægeforening, Den Danske Landinspektørforening, Den Danske Nationalkomité for Geologi, De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, Strandingsmuseum St. George, Det Centrale Handicapråd, Det Danske Fjerkræråd, Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning – KORA, Det Ny Public Serviceråd, Det Økologiske Råd, Det Økonomiske Råd, DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, DHI, DJØF, DONG Energy, DR, att. : DR Jura, Politik og Strategi, Dyrenes Beskyttelse, Ejendomsforeningen Danmark, Ejendomsæglerne-net, Elretur, Elsam, Emballageindustrien, Embedslægeforeningen, Energi E2, Energinet.dk, Energi- og Olieforum.dk, Energitilsynet, Erhvervsvejernes Landsorganisation og Storkøbenhavns Erhvervslejer Forening, ESH Foreningen af el-overfølsomme, FAB – Foreningen af byplanlæggere, Feriehusudlejernes Branche-forening, Ferskvandsfiskeriforeningen, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, FMK-sekretariatet, FORCE Technology, Forenede Danske Antenneanlæg (FDA), Foreningen Bevaringsværdige Bygninger, Foreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark, Foreningen af Bæredygtige Byer og Bygninger, Foreningen af Danske Biologer, Foreningen af Danske Brøndborere, Foreningen af Danske Interaktive Medier (FDIM), Foreningen af Danske Kraftvarmeværker, Foreningen af Danske Privathavne, Foreningen af Forlystelsesparker i Danmark, Foreningen af Fredningsnævnsformænd i Danmark og disses suppleanter, Foreningen af Miljø-, plan- og naturmedarbejdere i det offentlige (EnviNa), Foreningen af miljømedarbejdere i kommunerne, Foreningen af Lystbådehavne i Danmark, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen af Vandværker i Danmark, Foreningen for Danske Biogasanlæg, Foreningen for Dansk Internet Handel, Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri, Foreningen for Prydfjerkræ, Foreningen Dansk Møbelindustri, Foreningen Digitale Publicister, Foreningen Regnskovsgruppen Nepenthes, Foreningen Ugeaviserne, Forskningscenter Risø, Fredningskomiteen Lillebælt v/Bjørn Bennike, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, FTVS – Fællesrådet for tv-sendesamvirker i Danmark, GARANT, GEUS, GI – Genvindings-Industrien, Godkendt Teknologisk Service – GTS, Grafisk Arbejdsgiverforening, Greenpeace Danmark, Grønne Familier, GrænseRegion Syd, HedeDanmark, Hedeselskabet, HK Danmark / HK Handel, HK-Kommunal, HK-Kommunal Miljøudvalg, HORESTA, HTS-A – Handel, Transport og Serviceerhvervene, HTSI Erhvervsorganisationen, Høreforeningen, Håndværksrådet, IKEA, Institut for menneskerettigheder, Ingeniørforeningen IDA, Institut for Center Planlægning, ICP A/S, International Transport Danmark (ITD), I/S DIGI-TV, Journalisthøjskolen, Jordbrugets Bedriftssundhedstjeneste, DI ITEK, Kalk- og Teglværksforeningen, Ka-

nal Hovedstaden, Kanal 23, Kolonihaveforbundet, Kommunalteknisk Chefforening, Kommunernes Landsforening, Kommunekemi A/S, Konpa, Kunstakademiets Arkitektskole, Kyst, Land & Fjord, Københavns Energi, Københavns Universitet, Helle Tegner Anker, Københavns Universitet, Peter Pagh, Københavns Universitet, LAB Vest I/S, Laboratoriernes Brancheformning, LandBoUngdom, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsbyrådet, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen af Landsbysamfund, Landsforeningen Danske Fugleforeninger, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsforeningen for Gylleramte, Landsforeningen Levende Hav, Landsforeningen Praktisk Økologi, Landsforeningen Ældre Sagen, Lejernes Landsorganisation i Danmark, LO (Landsorganisationen i Danmark), Lægeforeningen, Lægemedelindustriforeningen (LIF), Lønmodtagernes Dyrtdisfond, Mejeriforeningen, Miljøpartiet de Grønne, Miljøteknisk Brancheformning, Mobilselskabet 3 v/Anne Louise Vogensen, Moesgård Museum, MTG A/S, Mærsk olie & Gas A/S, Møbel + Interiør Brancheformning, Nationalpark Thy, sekretariatet, Nationalpark Mols Bjerge, sekretariatet, Nationalpark Vadehavet, sekretariatet, Nationalt Center for Miljø og Energi, Natur og Ungdom, Niels Elers Koch (Skovrådets formand), NOAH, Nordicom, Nordisk konser-

vatorforbund, Nordjyllands Kystmuseum, Novo Nordisk A/S, Oliebranchens Fællesrepræsentation, Orbicon, Parcelhusejernes Landsforening, Plastindustrien, Praktiserende Landinspektørers Forening, Pressens Fællesindkøb, Rambøll Danmark, RealDania, Realkreditforeningen, Realkreditnævnet, Realkreditrådet, Reno-Sam, ReturBat, Rigsombudsmanden for Grønland, RUC – Roskilde Universitetscenter, Rådet for Danske Campister, Rådet for sikker trafik, Rådet for Større Badesikkerhed, Sammenslutningen af Danske Småøer, Skovdyrkerforeningerne, Skov & Landskab (Københavns Universitet), SMOK (Sønderjyllands Modtageordning for Olie og Kemikalieaffald), Småskovforeningen Danmark, Spildevandsteknisk Forening, Statens Byggeforskningsinstitut (Aalborg Universitet), Syddansk Universitet, Teknologirådet, Teknologisk Institut, Træets Arbejdsgivere, Trælsthandlerunionen (TUN), Turisterhvervets Samarbejdsforum, Uniscrap, Verdensnaturfonden (WWF), Verdens Skove, Videnscenter for Husdyrgødnings- og Biomaseteknologi, Videnscenter for Landbrug, Vikingskibsmuseet, Vildtforvaltningsrådet, Vindmølleindustrien, Visit Denmark, WAOO, Ældresagen, Øhavsmuseet, Økologisk Landsforening, Ålborg Portland, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, Ellen Margrethe Basse, Aarhus Universitet.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for staten, regioner og kommuner	Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for staten, regioner og kommuner,	Ingen
Administrative konsekvenser for staten, regioner og kommuner.	Lovændringen forventes at medføre en besparelse i form af en reduktion af sagsbehandlingstiden på ca. to uger i Natur- og Miljøklagenævnet. Besparelsen for regionerne vurderes at være under 0,1 mio. kr. årligt. Lovændringerne forventes at betyde en lettelse i kommunernes opgaver. Lettelsen vurderes til at svare til 1,2 – 1,4 mio. kr. årligt. Det endelige besparelspotentiale skal forhandles med KL.	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Lovforslaget vurderes at have begrænsede positive administrative konsekvenser for erhvervslivet pga. lettere klageadgang og kortere sagsbehandlingstid i Natur- og Miljøklagenævnet.	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslaget vurderes at have begrænsede positive administrative konsekvenser for borgerne pga. lettere klageadgang og kortere sagsbehandlingstid i Natur- og Miljøklagenævnet.	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Lovforslaget vurderes at have en vis positiv indflydelse på miljøet i form af en be-	Ingen

	grænset reduktion i det offentliges anvendelse af papir.
Forholdet til EU-retten	Den foreslåede bestemmelse om, at Natur- og Miljøklagenævnet kan undlade at afvise en klage, hvis afvisningen vil være i strid med internationale og EU-retlige forpligtelser, sikrer, at klageadgangen ikke afskæres eller begrænses i et omfang, der strider mod kravet om rimelige og effektive retsmidler.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Overskriften til kapitel 6 a foreslås ændret således, at kapitlet angår obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage mv. Ændringen er en følge af forslaget om at gøre anvendelse af den digitale selvbetjening obligatorisk ved indgivelse af klage til nævnet.

Til nr. 2

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* medfører, at den digitale selvbetjening skal anvendes ved indgivelse af klage både over afgørelser truffet i medfør af lovgivning med klageadgang til nævnet og klage over aktindsigtsspørgsmål efter forvaltningsloven og offentlighedsloven.

Som en konsekvens af forpligtigelsen til at anvende digital selvbetjening ved indgivelse af klage til nævnet foreslås det, at nævnet som hovedregel skal afvise klager, der er indgivet uden anvendelse af digital selvbetjening. Nævnet kan dog undtagelsesvist dispensere fra denne hovedregel, jf. *stk. 2-4*.

Såfremt en myndighed modtager en klage, der er mangelfuld på grund af manglende anvendelse af digital selvbetjening, vil myndigheden skulle vejlede klager om at anvende den digitale selvbetjening i stedet, jf. forvaltningslovens § 7, *stk. 1*, herunder i form af vejledning i forhold til helt grundlæggende spørgsmål som f.eks. pligten til at anvende digitale selvbetjening, den digitale selvbetjenings web-adresse, kontaktoplysninger til nævnets supportfunktion og lignende.

Nævnets supportfunktion vil bestå i en mulighed for henvendelse pr. telefon eller mail i et nærmere bestemt tidsrum, hvor klager og myndigheder vil kunne få vejledning til forståelsesmæssige problemer med at håndtere den digitale selvbetjening eller tilfælde af tekniske problemer med den digitale selvbetjenings funktioner. Supportfunktionen begrænser sig til vejledning med håndtering/teknik omkring den digitale selvbetjening. Supportfunktionens kontaktoplysninger vil være at finde på nævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Hvis en klage ikke indgives ved anvendelse af den digitale selvbetjening, skal nævnet afvise klagen, jf. dog de foreslåede bestemmelser i *stk. 2-4*. En afvisning af at tage en sag under realitetsbehandling på grund af manglende anvendelse af den digitale selvbetjening ved indgivelse af klage er en afgørelse, som indebærer den sagsbehandling, der følger de almindelige forvaltningsretlige regler og principper om eksempelvis partshøring og begrundelse.

Nævnets afgørelse om afvisning af en klage på grund af manglende anvendelse af digital selvbetjening kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, medmindre det følger af den lovgivning, som den påklagede afgørelse er truffet i medfør af, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er ikke hensigten med indførelse af kravet om obligatorisk anvendelse af digital selvbetjening ved indgivelse af klager til nævnet at ændre, hvordan nævnet håndterer situationer, hvor klagefristen overskrides. Nævnet afgør på samme måde som hidtil, om procesforudsætningerne for behandlingen af en klage er opfyldt.

Videre foreslås det, at hvis klager har behov for at kommunikere yderligere med nævnet omkring klagesagen, skal det ske via den digitale selvbetjening. Det kan f.eks. være i forbindelse med partshøring eller indgivelse af supplerende oplysninger.

I den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* fastsættes det, at nævnet uanset *stk. 1* kan behandle en klage, der er indgivet uden anvendelse af digital selvbetjening, hvis nævnet vurderer, at der foreligger særlige forhold, der gør, at klager ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjening. Den foreslåede bestemmelse medfører, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også kan foregå uden anvendelse af digital selvbetjening.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens. Ligeledes for borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, borgere med sprogvanskeligheder, hvor hjælp og vejledning fra myndigheden eller nævnet ikke konkret vurderes at være en egnet løsning. Der kan således foreligge særlige forhold for nogle borgere fra de nævnte grupper, der gør, at borgeren ikke kan anvende digital selvbetjening. Tilsvarende vil der også være nogle borgere fra de nævnte grupper, der kan anvende digital selvbetjening, og som derfor er forpligtet til at anvende denne.

Der vil også være tale om, at særlige forhold gør sig gældende, hvis en borger ikke er i besiddelse af et kreditkort, da borgeren skal indtaste betalingsoplysninger samtidig med indtastningen af klage, der pålægges et klagegebyr, hvorefter den digitale selvbetjening sikrer, at klagegebyret opkræves.

Endnu et eksempel på, at særlige forhold gør sig gældende, er, hvor klager ikke kan få udstedt NemID, fordi klager ikke har et personnummer eller ikke kan legitimere sig fyldestgørende. I dette tilfælde kan klager ikke indgive klage digitalt. For så vidt angår en klager, der ikke er registret med CPR med bopæl eller fast opholdssted i Danmark, herunder

en hjemløs eller borger bosat i udlandet, stilles der særlige identifikationskrav, der kan vanskeliggøre erhvervelse af NemID. En sådan klager vil derfor som udgangspunkt ikke kunne indgive klagen digitalt og skal betjenes på anden vis. Såfremt klager alligevel har fået anskaffet sig NemID, eksempelvis ved personligt fremmøde i borgerservice eller via dansk ambassade i udlandet, vil borgeren skulle indgive klage digitalt.

Når der foreligger særlige forhold, der gør, at klager ikke kan eller må forventes ikke at kunne anvende digital selvbetjening, skal nævnet tilbyde klager en alternativ klagemulighed.

Det forudsættes, at klage fra flere personer i fællesskab, f.eks. en forening, skal foretages digitalt, hvis blot en af de deltagende personer er i stand til at indgive klagen ved anvendelse af digital selvbetjening.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i *stk. 3*, at nævnet ikke vil kunne afvise en klage, hvis afvisningen vil stride mod de internationale og EU-retlige forpligtelser, der følger af f.eks. Århuskonventionen og miljøoplysningsdirektivet.

Det følger blandt andet af disse regler, at klageberettigede skal have adgang til at få efterprøvet visse afgørelser, handlinger eller undladelser på miljøområdet enten ved domstolene eller ved et uafhængigt organ. Endvidere skal der stilles tilstrækkelige og effektive retsmidler til rådighed, der skal være rimelige, retfærdige, betimelige og ikke uoverkommelige dyre.

I Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (servicedirektivet) er der tillige regler om, at afgørelser om tilladelser, der meddeles til tjenesteydere, skal kunne prøves ved domstolene eller andre klageinstanser.

Reglerne stiller ikke krav om, hvordan en klage skal indgives, men den digitale ramme for prøvelsen må ikke udgøre en barriere for adgangen til klage eller hindre, at systemet er effektivt.

Når der etableres en ordning, hvorefter der stilles krav om indgivelse af klage til nævnet ved anvendelse af digital selvbetjening, må det derfor sikres, at klageadgangen til Natur- og Miljøklagenævnet reelt ikke afskæres eller begrænses i et omfang, der strider mod kravet om rimelige og effektive retsmidler. Den foreslåede bestemmelse om, at nævnet kan undlade at afvise en klage, hvis afvisningen vil være i strid med internationale og EU-retlige forpligtelser, sikrer dette.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* medfører, at nævnet uanset *stk. 1* kan behandle en klage, der er indgivet uden anvendelse af digital selvbetjening, hvis nævnet vurderer, at det vil medføre betydelige omkostninger for nævnet, at hvis den digitale selvbetjening skal anvendes ved indgivelse af klage. Det kan f.eks. være, hvis en klage indeholder så mange data, at den digitale selvbetjening ikke er indrettet til at håndtere denne. Der vil i sådanne tilfælde være tale om, at der ud fra en samlet vurdering er klare økonomiske fordele ved at behandle klagen uden indgivelse ved anvendelse af digital selvbetjening.

Til § 2

Til nr. 1

Det foreslås med bestemmelsen i *1. pkt.*, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftligt ved anvendelse af digital selvbetjening. Bestemmelsen skal dog ses i sammenhæng med § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet i visse tilfælde kan undtage fra kravet om indgivelse af klage ved anvendelse af den digitale selvbetjening. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til disse bestemmelser.

Den foreslåede bestemmelse i *2. pkt.* betyder, at klagers efterfølgende kommunikation med Natur- og Miljøklagenævnet angående klagesagen, skal ske via den digitale selvbetjening. Det kan f.eks. være i forbindelse med partshøring eller indgivelse af supplerende oplysninger.

Videre foreslås det i *3. pkt.*, at en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages. Det vil sige fra det tidspunkt, hvor myndigheden har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af klagen. Det er uden betydning, om eller hvornår myndigheden gør sig bekendt med indholdet af klagen. En klage vil normalt være tilgængelig for en myndighed på det tidspunkt, hvor myndigheden kan behandle eller læse klagen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i modtagelsessystemet eller i et datasystem. En klage, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig. En ansøgning, anmeldelse, indberetning mv., der er tilgængelig i myndighedens system eksempelvis klokken 23:59 den 30. november, er således kommet frem den 30. november, uanset at der ikke fysisk sidder en medarbejder i myndigheden og gør sig bekendt med klagen på dette tidspunkt, der ligger uden for normal arbejdstid/åbningstid. Det kan med digital selvbetjening præcist registreres, hvornår en klage er kommet frem. Kan modtagelsestidspunktet for en digital klage ikke fastlægges som følge af problemer med myndighedens it-system eller andre lignende problemer, må klagen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet. Det vil således ikke komme klager til skade, at en klage modtages efter fristens udløb, hvis dette skyldes et systemnedbrud af den digitale selvbetjening. IT-problemer (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en klage ikke kan indgives til Natur- og Miljøklagenævnet ved anvendelse af digital selvbetjening. Opstår problemerne tæt på udløbet af klagefristen, og kan problemerne føre til, at klagefristen med rimelighed ikke kan overholdes, anses klagen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for Natur- og Miljøklagenævnet inden for en rimelig tid efter, at problemerne er ophørt.

Den foreslåede bestemmelse er relevant i forhold til Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af, om en klage er indgivet rettidigt. Natur- og Miljøklagenævnet afgør på samme

måde som i dag spørgsmålet om, hvorvidt procesforudsætningerne for behandlingen af en klage er opfyldt, herunder også om en klage er blevet indgivet inden klagefristens udløb.

Det bemærkes, at en myndighed på samme måde som i dag, vil skulle sikre, at en klage, der indgives til en forkert adressat, henvises til den rette adressat.

Til nr. 2

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 5* medfører, at myndigheden er forpligtet til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse og efterfølgende kommunikation med Natur- og Miljøklagenævnet om klagesagen. Denne forpligtigelse omfatter også de situationer, hvor en klage er indgivet uden anvendelse af digital selvbetjening, og Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klage ikke afvises. Det betyder, at myndigheden skal indføre klagen i den digitale selvbetjening.

Det foreslås i *stk. 6*, at myndigheden forpligtes til at videresende klager, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening til Natur- og Miljøklagenævnet. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med Natur- og Miljøklagenavnets mulighed for at afvise klager, der ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. § 18 b, stk. 1, 2. pkt., i lov om Natur- og Miljøklagenævnet som affattet ved dennes lovs § 1, nr. 2. Det forudsættes dog, at hvis myndigheden modtager en klage, der ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjening, vejleder myndigheden klager om anvendelse den digitale selvbetjening i stedet. Det forudsættes således, at kommunerne i et vist omfang er klager behjælpelige med vejledning i forhold til helt grundlæggende spørgsmål som f.eks. vejledning om, at der består en pligt til at bruge den digitale selvbetjening, angivelse af web-adressen til den digitale selvbetjening, kontaktoplysninger til Natur- og Miljøklagenavnets supportfunktion og lignende.

Natur- og Miljøklagenævnet stiller en supportfunktion til rådighed for brugere af den digitale selvbetjening. Supportfunktionen vil bestå i en mulighed for henvendelse pr. telefon eller mail i et nærmere bestemt tidsrum, hvor klager og myndigheder vil kunne få vejledning til forståelsesmæssige problemer med at håndtere den digitale selvbetjening eller tilfælde af tekniske problemer med den digitale selvbetjenings funktioner. Supportfunktionen begrænser sig til vejledning med håndtering/teknik omkring den digitale selvbetjening. Supportfunktionen kan således ikke f.eks. være klager behjælpelige i tilfælde af problemer med borgerens egen hardware eller software eller problemer med login på borger.dk, virk.dk eller nemlogin. Supportfunktionen kan heller ikke vejlede omkring det indholdsmæssige i en klage. Supportfunktionens kontaktoplysninger vil være at finde på Natur- og Miljøklagenavnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Det er Natur- og Miljøklagenævnet, som afgør, om en klage er blevet indgivet inden klagefristens udløb. Det bemærkes, at såfremt en klage indgives på anden måde end ved anvendelse af den digitale selvbetjening inden klagefristens udløb, og klagen derefter indgives ved anvendelse af den digitale selvbetjening efter klagefristens udløb, vil Natur- og

Miljøklagenævnet skulle betragte klagen som indgivet rettidigt. Situationen svarer til, hvad der i øvrigt gælder, hvis en klage er blevet indgivet til en forkert adressat.

Det foreslås, at når myndigheden videresender en klage, der ikke er indgivet til Natur- og Miljøklagenævnet ved anvendelse af digital selvbetjening, finder reglerne om tidsfristen for myndighedens videresendelse af klagen til nævnet, myndighedens oplysning af sagen og høring af de involverede parter i klagesagen ikke finder anvendelse.

Til § 3

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 4

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage

ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 5

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i nr. 3.

Til nr. 3

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 5* betyder, at kommunalbestyrelsen også forpligtes til at videresende klage over afgørelse om vedtagelse af lokalplaner til Natur- og Miljøklagenævnet i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen vælger at igangsætte proceduren for vedtagelse af en ny lokalplan som følge af klagen. Ved videresendelse af klagen i disse tilfælde er kommunalbestyrelsen ikke forpligtet til at sende andet materiale til Natur- og Miljøklagenævnet, og samtidig er det ikke nødvendigt, at kommunalbestyrelsen foretager partshøring i forbindelse med videresendelse af klagen til nævnet. Kommunalbestyrelsens videresendelse af klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske snarest og som udgangspunkt ikke senere end tre uger efter klagefristens udløb, jf. *stk. 2, 4. pkt.*

Natur- og Miljøklagenævnet kan tage stilling til, om klagen skal tillægges opsættende virkning men er ikke forpligtet til at realitetsbehandle selve klagen

Hvis kommunalbestyrelsen ønsker at udarbejde og vedtage en ny lokalplan, skal denne underrette Natur- og Miljøklagenævnet, når den nye lokalplan er endeligt vedtaget, således at sagen kan afsluttes i nævnet.

I *stk. 6* foreslås det, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det i *stk. 7*, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 6

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 7

Til nr. 1

Ved lov nr. 490 af 21. maj 2013 om ændring af lov om forurenede jord blev § 2, *stk. 1, 3. pkt.*, nyaffattet således, at der henvises til kapitel 3 b. Loven indeholder imidlertid ikke et kapitel 3 b, og henvisningen skal rettelig være til kapitel 3. Dette korrigeres ved det foreliggende forslag.

Det foreslås derfor, at § 2, *stk. 1*, nyaffattes. Hermed bringes ordlyden af det foreslåede 1. *pkt. i § 2* (lovens anvendelsesområde) i overensstemmelse med ændringen af ordlyden i § 1 (formålsbestemmelsen) i lov nr. 490 af 21. maj 2013. Der tilsigtes hermed ikke nogen udvidelse af lovens anvendelsesområde i forhold til den nugældende formulering.

Det foreslåede 2. *pkt.* svarer med en enkelt sproglig tilpasning til den gældende lovs § 2, *stk. 1, 2. pkt.*

Det foreslåede 3. *pkt.* indebærer, at jordforureningslovens anvendelsesområde udvides, således at grundvandsforureninger, som ikke kan henføres til en jordforurening, er omfattet af den offentlige indsats efter lovens kapitel 3, hvis grundvandsforureningerne er omfattet af lovens kapitel 4 b.

Udvidelsen omfatter kun grundvandsforureninger, som stammer fra aktiviteter omfattet af kapitel 4 b, og som kon-

stateres i forbindelse med driftsophør, jf. kapitel 4 b. Det teoretiske eksempel, der tænkes på i denne forbindelse, er en situation, hvor der er løbet forurening fra virksomhedens bygningsanlæg ned i en boring og direkte i grundvandet. I dette eksempel vil forureningen af grundvandet ikke være sket på baggrund af en jordforurening og vil derfor ikke være omfattet af resten af jordforureningsloven.

Bestemmelsen har baggrund i IE-direktivets artikel 22 (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner, EU-Tidende 2010, nr. L 334, side 17), som omfatter al jord- og grundvandsforurening, som kan forårsages af brugeren af relevante farlige stoffer.

Dermed tilvejebringes en mulighed for, at regionerne kan tage disse grundvandsforureninger ind i den offentlige indsats i de tilfælde, hvor der ikke kan meddeles påbud til driftsherren efter kapitel 4 b eller til forureneren efter andre regler, f.eks. miljøbeskyttelsesloven. Som det fremgår af den gældende jordforureningslovs § 38 1, stk. 4, skal driftsherren ved ophør ikke foretage foranstaltninger over for forurening, der er sket før den 7. januar 2013, og det er især disse forureninger, der tænkes på i forbindelse med den foreslåede ændring.

Til nr. 2

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 3

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 8

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kom-

munikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 9

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 10

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af

digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 11

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 12

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur-

og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til nr. 3

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 4

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 13

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 14

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 15

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 16

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til nr. 3

Konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i nr. 2.

Til § 17

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når

den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 18

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 19

Til nr. 1

På grund af fredningssagers særlige karakter indeholder lovforslaget ikke aktuelt en forpligtigelse til at anvende den digitale selvbetjening ved indgivelse af klager i disse sager. Den foreslåede bestemmelse medfører, at miljøministeren kan fastsætte regler om, at indgivelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet over fredningsnævnets afgørelser efter § 37, stk. 4, § 37 a, stk. 3, og § 40 skal ske ved anvendelse af digi-

tal selvbetjening på samme måde, som det i øvrigt gør sig gældende for øvrige afgørelser på naturbeskyttelseslovens område. Såfremt ministeren ikke udnytter denne bemyndigelse, skal klage over fredningsnævnets afgørelser efter § 37, stk. 4, § 37 a, stk. 3 og § 40 indgives til Natur- og Miljøklagenævnet uden anvendelse af digital selvbetjening, hvilket vil sige f.eks. ved almindelig post eller e-mail.

Til nr. 2

Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 3

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til nr. 4

Konsekvensændringer som følge af den foreslåede bestemmelse i nr. 3.

Til § 20

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og

nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videregående klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 21

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videregående klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 22

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og

nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videregående klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 23

Til nr. 1

Det foreslås, at § 4 b, stk. 1, ændres således, at den alene regulerer indgivelse af klage i forbindelse med en afgørelse truffet af et organ eller en forsyningsvirksomhed, hvorefter klage skal indgives uden anvendelse af den digitale selvbetjening.

Til nr. 2

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening.

Videre foreslås det i *stk. 3*, at en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Det foreslås i *stk. 4*, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 5* fastsætter, at myndigheden snarest skal videregående klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1 og 2.

Til § 24

Til nr. 1.

Det foreslås at ophæve jordforureningslovens § 2, stk. 1, som affattet ved lov nr. 490 af 21. maj

2013, da denne nyaffattes med dette lovforslags § 7, nr. 1, jf. bemærkningerne hertil.

Til § 25

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kom-

munikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 26

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftlig til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. Samtidig foreslås det, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Videre foreslås det, en klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der påklages.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at myndigheden forpligtes til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, og nævnet har truffet afgørelsen om, at klagen ikke skal afvises.

Videre foreslås det, at myndigheden snarest skal videresende klager, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 2, nr. 2.

Til § 27

Til stk. 1

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. februar 2014, jf. dog stk. 2. Den foreslåede bestemmelse medfører, at nyaf-

fattelsen af jordforureningslovens § 2, stk. 1, træder i kraft den 1. februar 2014, jf. den foreslående bestemmelse i § 7, nr. 1.

Til stk. 2

Det foreslås, at miljøministeren fastsætter tidspunktet for, hvornår kravet om obligatorisk anvendelse af Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjening ved indgivelse af klage til nævnet og kommunalbestyrelsens pligt til at videresende samtlige klager over endelig vedtagelse af lokalplaner til nævnet træder i kraft.

Det forventes, at dette vil ske den 1. maj 2014, men det nøjagtige tidspunkt afhænger af, hvornår den tekniske løsning for den digitale selvbetjening er fuldt udviklet. Bestemmelsen betyder samtidig, at en justering i tidsplanen ikke skal medføre lovændring.

Til stk. 3

Det foreslås, at klager over afgørelser, der træffes, før kravet om obligatorisk anvendelse af Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjening ved indgivelse af klage til nævnet træder i kraft, kan indgives i overensstemmelse med hidtil gældende regler uanset, at klagefristen udløber efter, at kravet om obligatorisk anvendelse af digital selvbetjening er trådt i kraft. Dermed sikres størst mulig gennemsigtighed for den enkelte klager, idet myndighederne får mulighed for at tilpasse klagevejledningen til myndighedens afgørelser i overensstemmelse med de foreslåede regler og tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Klager, der er indgivet inden kravet om obligatorisk anvendelse af Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjening ved indgivelse af klage til nævnet træder i kraft i overensstemmelse med hidtidige regler og praksis, bortfalder ikke, når loven træder i kraft. Klager kan derfor ikke blive mødt med et krav om fornyet indgivelse af klagen ved anvendelse digital selvbetjening.

Til § 28

Loven gælder som udgangspunkt ikke for Færøerne og Grønland, men kan sættes helt eller delvist i kraft for Grønland ved kongelig anordning og med de nødvendige ændringer, der følger af de grønlandske forhold.

- 1) Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet - Afrapportering fra det eksterne ekspertudvalg vedrørende klagesystemet på natur- og miljøområdet, maj 2011.
- 2) Lov nr. 558 af 18. juni 2012 om ændring af lov om Det Centrale Personregister, lov om dag-, fritids- og klubtilbud mv. til børn og unge, lov om folkeskolen og sundhedsloven (Overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere, for så vidt angår anmeldelse af flytning, ansøgning om plads i dagtilbud, indskrivning i folkeskole og skolefritidsordning samt ansøgning om sundhedskort og EU-sygesikringskort)
- 3) Lov nr. 622 af 12. juni 2013 om ændring af lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om ansøgninger, anmeldelser, anmodninger, meddelelser og erklæringer til offentlige myndigheder (Overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere for så vidt angår ansøgning om økonomisk fripladstilskud, meddelelse om valg af læge, ansøgning om navngivning og navneændring, indgivelse af erklæring om faderskab, anmeldelse af cykeltyveri m.v.)

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

*Gældende formulering**Lovforslaget**Miljøministeriet*

§ 1

I lov om Natur- og Miljøklagenævnet, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 736 af 14. juni 2013, foretages føl-
gende ændringer:

1. *Overskriften* til kapitel 6 a affattes således:

Kapitel 6 a

»Kapitel 6 a

Digital klagesagsbehandling

*Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af
klage m.v.*»

§ 18 a. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at kommunikation mellem Natur- og Miljøklagenævnet og 1. instans vedrørende sager, som er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet, skal ske ved anvendelse af digital kommunikation, herunder bestemte it-systemer, særlige digitale formater, digital signatur el.lign.«

2. Efter § 18 a indsættes i *kapitel 6 a*:

»§ 18 b. Indgivelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til nævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Nævnet afviser en klage, der ikke indgives ved digital selvbetjening, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Nævnet kan undlade at afvise en klage, som ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at klager ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening.

Stk. 3. En klage kan ikke afvises, hvis en afvisning vil være i strid med internationale og EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser.«

§ 2

I lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, jf. lovbe-

§ 56. ...

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

§ 63. ...

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndighe-

kendtgørelse nr. 932 af 24. september 2009, som ændret bl.a. ved § 22 i lov nr. 484 af 11. maj 2010, § 2 i lov nr. 580 af 18. juni 2012 og senest ved lov nr. 514 af 27. maj 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 56, *stk. 2, 1. pkt.*, ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, *stk. 2-4*, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 56 indsættes som *stk. 5* og *6*:

»*Stk. 5.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder *stk. 2, 4. og 5. pkt.*, samt *stk. 3*, ikke anvendelse.«

§ 3

I lov om skove, jf. lovbekendtgørelse nr. 678 af 14. juni 2013 foretages følgende ændringer:

1. § 63, *stk. 2, 1. pkt.*, ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, *stk. 2-4*, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

den med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

2. I § 63 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»Stk. 5. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

Stk. 5-8 bliver herefter stk. 7-10.

§ 4

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010, som ændret bl.a. ved § 4 i lov nr. 580 af 18. juni 2012 og senest ved § 6 i lov nr. 622 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 94, stk. 1, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

§ 94. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 94 indsættes som stk. 4 og 5:

»Stk. 4. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest vi-

deresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 1, 4. og 5. pkt., samt stk. 2, ikke anvendelse.«

§ 5

I lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 587 af 27. maj 2013 foretages følgende ændringer:

§ 60. ...

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

1. § 60, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 60, stk. 2, 2. pkt., der bliver til 4. pkt., indsættes efter »Natur- og Miljøklagenævnet«: », jf. dog stk. 5«.

3. I § 60 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»*Stk. 5.* Ved klage over afgørelse om endelig vedtagelse af en lokalplan efter § 27, stk. 1, hvor kommunalbestyrelsen vil igangsætte proceduren efter §§ 24-27 med henblik på vedtagelse af en ny lokalplan, skal kommunalbestyrelsen snarest videresende klagen vedlagt afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 5. pkt., samt stk. 3 og 4, ikke anvendelse. Kommunalbestyrelsen underretter Natur- og Miljøklagenævnet om vedtagelse af den nye lokalplan.

Stk. 6. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 7. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I

sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 8-10.

§ 6

I lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009, som ændret senest ved § 6 i lov nr. 580 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

§ 77. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

1. § 77, stk. 1, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 77 indsættes som *stk. 4* og *5*:

»*Stk. 4.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 1, 4. og 5. pkt., samt stk. 2, ikke anvendelse.«

§ 7

I lov om forurennet jord, jf. lovbekendtgørelse nr. 1427 af 4. december 2009, som ændret bl.a. ved § 7 i lov nr. 580 af 18. juni 2012 og senest ved lov nr. 490 af 21. maj 2013, foretages følgende ændringer:

§ 2. Loven omfatter jord, der på grund af menneskelig påvirkning kan have skadelig virkning på grundvand, menneskers sundhed og miljøet i øv-

1. § 2, stk. 1, affattes således:

»Loven omfatter jord, der på grund af menneskelig påvirkning kan have skadelig virkning på natur,

rigt. Kapitel 4 b omfatter endvidere grundvandsforureninger, der ikke kan henføres til en jordforurening.

§ 77.

Stk. 3. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

§ 32. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen

miljø og menneskers sundhed. Kapitel 4 b omfatter endvidere grundvandsforureninger, der ikke kan henføres til en jordforurening. Kapitel 3 omfatter ligeledes grundvandsforureninger, der ikke kan henføres til en jordforurening, hvis forureningen er omfattet af kapitel 4 b.«

2. § 77, stk. 3, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

3. I § 77 indsættes som *stk. 6* og *7*:

»*Stk. 6.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 7. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder *stk. 3, 4. og 5. pkt., samt stk. 4,* ikke anvendelse.«

§ 8

I lov om miljø- og genteknologi, jf. lovbekendtgørelse nr. 869 af 26. juni 2010, som ændret ved § 20 i lov nr. 484 af 11. maj 2010, § 6 i lov nr. 1273 af 21. december 2011 og § 9 i lov nr. 580 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

1. § 32, stk. 1, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenæv-

skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

net. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 32 indsættes som *stk. 4* og *5*:

»*Stk. 4.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder *stk. 1, 4. og 5. pkt., samt stk. 2, ikke anvendelse.*«

§ 9

I miljøskadeloven, jf. lov nr. 466 af 17. juni 2008, som ændret senest ved § 10 i lov nr. 580 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

§ 52. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til miljøministeren. Miljøministeren skal, hvis ministeren vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra miljøministeren med ministerens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

1. § 52, *stk. 1, 1. pkt.*, ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til miljøministeren ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, *stk. 2-4*, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for miljøministeren.«

2. I § 52 indsættes som *stk. 4* og *5*:

»*Stk. 4.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal miljøministeren snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 1, 4. og 5. pkt., samt stk. 2, ikke anvendelse.«

§ 10

I lov om miljøvurdering af planer og programmer, jf. lovbekendtgørelse nr. 939 af 3. juli 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 16, stk. 5, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 16 indsættes som *stk. 7* og *8*:

»*Stk. 7.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 8. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 5, 4. og 5. pkt., samt stk. 6, ikke anvendelse.«

§ 11

I lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1199 af 30. september 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 75, stk. 3, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

§ 16.

Stk. 5. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

§ 75.

Stk. 3. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet af-

gørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 75 indsættes som *stk. 6* og *7*:

»*Stk. 6.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 7. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder *stk. 3, 4. og 5. pkt., samt stk. 4, ikke anvendelse.*«

§ 12

I lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 657 af 27. maj 2013 foretages følgende ændringer:

1. § 16, *stk. 2, 1. pkt.*, ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 16 indsættes efter *stk. 4* som nye stykker:

»*Stk. 5.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af di-

§ 16.

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

§ 26 b.

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

§ 17.

gital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 7 og 8.

3. § 26 b, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

4. I § 26 b indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»*Stk. 5.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

Stk. 5-8 bliver herefter stk. 7-10.

§ 13

I lov om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søer, jf. lovbekendtgørelse nr. 950 af 3. juli 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 17, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

§ 53 j. ...

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 17 indsættes som *stk. 4* og *5*:

»*Stk. 4.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder *stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.*«

§ 14

I lov om jagt og vildtforvaltning, jf. lovbekendtgørelse nr. 735 af 14. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 53 j, *stk. 2, 1. pkt.*, ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 53 j, indsættes efter *stk. 3* som nye stykker:

»*Stk. 4.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sag-

er, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

§ 15

I lov om beskyttelse af havmiljøet, jf. lovbekendtgørelse nr. 963 af 3. juli 2013, foretages følgende ændringer:

§ 51. ...

Stk. 6. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

1. § 51, stk. 6, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 51 indsættes som *stk. 9* og *10*:

»*Stk. 9.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 10. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 6, 4. og 5. pkt., samt stk. 7, ikke anvendelse.«

§ 16

§ 82. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

anlægsarbejder.

§ 31. ...

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen

I lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 30. september 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 82, *stk. 1, 1. pkt.*, ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, *stk. 2-4*, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 82 indsættes efter *stk. 3* som nye stykker:

»*Stk. 4.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder *stk. 1, 4. og 5. pkt.*, samt *stk. 2*, ikke anvendelse.«

Stk. 4-8 bliver herefter *stk. 6-10*.

3. I § 82, *stk. 7 og 8*, der bliver *stk. 9 og 10*, ændres »*stk. 5 og 6*« til: »*stk. 7 og 8*«.

§ 17

I lov om nationalparker, jf. lovbekendtgørelse nr. 946 af 3. juli 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 31, *stk. 2, 1. pkt.*, ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, *stk. 2-4*, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation

skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

§ 44. ...

Stk. 9. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 31 indsættes som *stk. 4* og *5*:

»*Stk. 4.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder *stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.*«

§ 18

I lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken, jf. lovbekendtgørelse nr. 940 af 3. juli 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 44, *stk. 9, 1. pkt.*, ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, *stk. 2-4*, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 44 indsættes efter *stk. 11* som nye stykker:

»*Stk. 12.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 13. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 9, 4. og 5. pkt. samt stk. 10, ikke anvendelse.«

Stk. 12 bliver herefter til stk. 14.

§ 19

I lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013, foretages følgende ændringer:

§ 87. ...

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

...

1. I § 43 indsættes som *stk. 6*:

»*Stk. 6.* Miljøministeren kan fastsætte regler om, at indgivelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet over fredningsnævnets afgørelser efter § 37, stk. 4, § 37 a, stk. 3, og § 40 skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening.«

2. § 87, *stk. 2, 1. pkt.*, ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

3. I § 87 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»*Stk. 5.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

Stk. 5-8 bliver herefter stk. 7-10.

4. I § 87, stk. 8, der bliver stk. 10, ændres »stk. 7« til: »stk. 9«.

§ 20

I lov om kolonihaver, jf. lovbekendtgørelse nr. 790 af 21. juni 2007, som ændret ved § 26 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, § 9 i lov nr. 484 af 11. maj 2010, § 21 i lov nr. 580 af 18. juni 2012 og lov nr. 645 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

§ 11. ...

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

1. § 11, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 11 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»*Stk. 5.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 7 og 8.

§ 21

I lov om sommerhuse og camping m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 949 af 3. juli 2013, foretages følgende ændringer:

§ 10 e. ...

Stk. 4. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

1. § 10 e, stk. 4, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 10 e indsættes efter stk. 6 som nye stykker:

»*Stk. 7.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 8. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 4, 4. og 5. pkt., samt stk. 5, ikke anvendelse.«

Stk. 7 bliver herefter stk. 9.

§ 22

I lov nr. 522 af 26. maj 2010 om havstrategi, som ændret ved § 24 i lov nr. 580 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

1. § 21, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 21 indsættes som *stk. 4* og *5*:

»*Stk. 4.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

§ 23

I lov om aktindsigt i miljøoplysninger, jf. lovbeholdtgørelse nr. 660 af 14. juni 2006, som ændret ved § 8 i lov nr. 571 af 9. juni 2006, § 17 i lov nr. 484 af 11. maj 2010, § 25 i lov nr. 580 af 18. juni 2012 og § 14 i lov nr. 639 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

§ 4 b. Klage indgives skriftligt til den myndighed, det organ eller den forsyningsvirksomhed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden, organet eller forsyningsvirksomheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

1. I § 4 b, 1. pkt., udgår »den myndighed«, i 2. pkt. ændres »Myndigheden, organet« til: »Organet« samt i 3. pkt. ændres »myndigheden med myndighedens« til: »organet eller forsyningsvirksomheden med organets eller forsyningsvirksomhedens«.

2. I § 4 b indsættes som *stk. 2-5*:

»*Stk. 2.* Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.

Stk. 3. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 4. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 3 ikke anvendelse.«

§ 24

I lov nr. 490 af 21. maj 2013 om forurennet jord, foretages følgende ændring:

1. § 1, nr. 3, ophæves

§ 1...

3. § 2, stk. 1, affattes således:

»Loven omfatter jord, der på grund af menneskelig påvirkning kan have skadelig virkning på natur, miljø og menneskers sundhed. Kapitel 4 b omfatter endvidere grundvandsforureninger, der ikke kan henføres til en jordforurening. Kapitel 3 b omfatter ligeledes grundvandsforureninger, der ikke kan henføres til en jordforurening, hvis forureningen er omfattet af kapitel 4 b.«

Kulturministeriet

§ 25

I museumsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1505 af 14. december 2006, som ændret ved § 1 i lov nr. 1517 af 27. december 2009, § 25 i lov nr. 484 af 11. maj 2010, § 26 i lov nr. 1531 af 21. december 2010, § 26 i lov nr. 580 af 18. juni 2012 og lov nr. 1391 af 23. december 2012 foretages følgende ændringer:

1. § 29 v, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

§ 29 v. ...

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresen-

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenæv-

de klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

§ 14. ...

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

net. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 29 v indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»*Stk. 5.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 7-9.

Klima-, Energi- og Bygningsministeriet

§ 26

I lov om miljøvenligt design af energirelaterede produkter, jf. lovbekendtgørelse nr. 1068 af 15. september 2010, som ændret ved § 29 i lov nr. 455 af 18. maj 2011 og § 27 i lov nr. 580 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

1. § 14, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.«

2. I § 14 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»*Stk. 5.* Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sag-

er, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., samt stk. 3, ikke anvendelse.«

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 7-9.